

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. A.** s miestom podnikania V., IČO: X. zastúpeného: Mgr. P. M., advokát so sídlom Š., N., proti žalovanému **C. spol. s r. o.** so sídlom H., N., IČO: X. zastúpenému: JUDr. M. K., advokát so sídlom Š., N., **o zaplatenie sumy 208 109 Sk s príslušenstvom, o oslobodenie žalovaného od povinnosti platenia súdneho poplatku za odpor proti platobnému rozkazu**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod. sp. zn. 31Cb/3/2007, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/44/2008-74 z 30. 04.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Odvolačí súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa nepriznal žalovanému oslobodenie od súdneho poplatku za odpor vo výške 12 486 Sk. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe návrhu žalobcu vydal vo veci platobný rozkaz dňa 17. 07. 2007 pod. č. k. 23Rob/549/2007-18, proti ktorému podal v zákonnej lehote žalovaný odpor s odôvodnením. Následne uznesením zo dňa 10. 10. 2007 č. k. 31Cb/3/2007-26 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podaný odpor vo výške 12 486 Sk podľa položky 2 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov. Podaním zo dňa 21. 01. 2008 žalovaný požiadal o odpustenie platenia súdneho poplatku za odpor, pretože v roku 2006 došlo k presťahovaniu výroby z L. do N., s čím boli spojené veľké náklady,

ktoré finančne zaťažili žalovaného, v dôsledku čoho bol nútený si zobrať úver, z ktorého platí mesačné splátky vo výške 435 250 Sk. Zaplatenie súdneho poplatku by preto žalovaného veľmi zaťažilo.

Súd prvého stupňa z dokazovania vykonaného o majetkových pomeroch žalovaného zistil, že v rokoch 2005 a 2006 dosiahol hospodársky výsledok – zisk, a to vo výške 6 634 405 Sk, resp. v roku 2006 vo výške 6 894 013 Sk. Zároveň mal za preukázané, že žalovaný je držiteľom 4 motorových vozidiel. Skutočnosť, že si na výkon svojej podnikateľskej činnosti, a to presunutie výroby do iného miesta, rekonštrukciu objektov a na účely prispôsobovania sa normám Európskej únie vzal niekoľkomiliónové úvery, nie je dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože uvedené skutočnosti poukazujú skôr na jeho prosperovanie, keď si môže vziať úver s vysokými mesačnými splátkami, ktoré je schopný splácať. Taktiež ani skutočnosť, že dosiaľ nevyplatil právnomu zástupcovi žiadnu odmenu nie je dostatočným dôvodom na jeho oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko nie je v ekonomickej situácii, ktorá by mu bránila platiť si svojho právneho zástupcu a právny zástupca výslovne neuviedol, že zastupuje svojho klienta bezodplatne. Vzhľadom k predloženým dokladom žalovaným a súdom zisteným skutočnostiam preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že u žalovaného nie sú dôvody na oslobodenie od súdneho poplatku a preto v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p. mu nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku za podaný odpor.

Odvolačí súd ďalej uviedol, že podľa § 138 ods. 1 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo z časti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú. Na to, aby súd mohol rozhodnúť o oslobodení účastníka od platenia súdnych poplatkov musia byť splnené obe kumulatívne podmienky, ktoré vyplývajú z citovaného ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p. a to, musia to odôvodňovať pomery účastníka a účastník nesmie svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňovať alebo brániť svoje právo.

Súd prvého stupňa splnenie druhej kumulatívnej podmienky v rozsahu svojho rozhodnutia neskúmal, pretože mal za preukázané, že u žalovaného nie je splnená ani prvá podmienka, a to, že to neodôvodňujú pomery účastníka.

Na základe dokazovania a šetrenia vykonaného súdom prvého stupňa, na ktoré odvolací súd v celom rozsahu poukázal zistil, že žalovaný za roky 2005 a 2006 dosiahol kladný hospodársky výsledok, ktorým bol zisk za rok 2005 vo výške 6 634 405 Sk a v roku 2006 vo výške 6 894 013 Sk. Žalovaný taktiež preukazoval, že v dôsledku zmeny sídla podnikania, resp. zmeny výroby a prevádzky z L. do N. mu vznikli neúmerne náklady, ktoré musel riešiť úvermi, pričom mesačne spláca platby vo výške 435 250 Sk. Vychádzajúc z uvedeného aj odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný opakovane v predchádzajúcom období dosiahol pri svojej podnikateľskej činnosti zisk, ďalej že je schopný splácať mesačne splátky úverov vo výške 435 250 Sk, a preto neakceptoval obranu žalovaného, v zmysle ktorej by ho zapltenie súdneho poplatku vo výške 12 486 Sk neúmerne zaťažilo. Práve naopak, z jeho finančnej situácie je zrejmé, že táto mu dovoľuje, aby súdny poplatok za podaný odpor zaplatil.

Žalovaný v odvolaní proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov poukázal na tú skutočnosť, že jeho, ako aj iných obchodníkov poškodila klesajúca hodnota eura, pričom však ale nezdôvodnil v akom kontexte mala klesajúca hodnota eura vplyv na jeho celkovú hospodársku situáciu. Taktiež v odvolaní poukázal na to, že platí odvody do S. a vo veci sa vedú viaceré exekúcie, avšak nepreukázal žiadnym relevantným spôsobom existenciu takýchto dôvodov. Odvolací súd preto zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že u žalovaného nie sú splnené podmienky na to, aby došlo k jeho oslobodeniu od platenia súdnych poplatkov. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol uznesenie odvolacieho súdu ako i súdu prvého stupňa zrušiť. V odôvodnení dovolania opäť uviedol, že od svojho vzniku vykonával podnikateľskú činnosť od roku 1993 v priestoroch v L., kde mal zriadenú výrobu a celú prevádzku. V roku 2006 v mesiacoch

júl – august sa presťahoval do N., kde presťahoval celú výrobu a prevádzku svojej podnikateľskej činnosti z L. Toto bolo veľmi nákladné, nakoľko bolo potrebné objekt v N. zrekonštruovať, presunúť všetky stroje a celú výrobu a objekt uviesť do takého stavu, aby spĺňal európske normy. Práve táto samotná skutočnosť ho po finančnej stránke veľmi zaťažila a bol nútený si zobrať úvery, o čom predložil fotokópie zmlúv o úvere č. 221133 a 221135, z ktorých vyplývajú mesačné platby vo výške 435 250 Sk. Dovolateľ má mesačne veľké splátky úverov a zaplatenie poplatku by ho veľmi zaťažilo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.) ďalej skúmal, či opravný prostriedok žalovaného smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. napadnúť dovolaním. Dospel pritom k záveru, že dovolanie nie je v danej veci prípustné.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti uzneseniam odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne vypočítaných v ustanoveniach § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v § 239.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodol senát.

Podľa § 239 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa a proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu vtedy, ak odvolací súd v ňom vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, alebo ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a taktiež

ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V preskúmvanej veci nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 239 O. s. p. Napadnutým uznesením bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa bez toho, aby odvolací súd vyslovil v potvrdzujúcom uznesení príпустnosť dovolania a nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd skúmal, či je daný dôvod príпустnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. Osobitne sa zameril na otázku, či bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Uvedená vada konania, je daná vtedy, ak nesprávnym postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi v konaní realizáciu tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, t. j. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.

Postupom súdu v konaní je teda činnosť súdu, ktorá vydaniu súdneho rozhodnutia predchádza a nie jeho vlastná rozhodovacia činnosť, ktorej úlohou je priebeh konania vyhodnotiť.

Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s postupom súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle citovaného ustanovenia. To platí aj v prípade posúdenia, či skutočnosti uvedené v návrhu

na oslobodenie od súdneho poplatku za odpor proti platobnému rozkazu tento návrh osvedčujú, pre ktoré by mu bolo treba vyhovieť. Aj v takom prípade ide o právne posúdenie zisteného skutkového stavu a jeho prípadná nesprávnosť zakladá vadu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a nie vadu podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Z uvedeného možno teda vyvodit', že nepriznaním oslobodenia od súdneho poplatku za podaný odpor proti platobnému rozkazu z dôvodu, že súd neuzná žalovaným tvrdené okolnosti za odôvodnené pomery, neodníma sa účastníkovi možnosť pred súdom konať.

Pre úplnosť však dovolací súd uvádza, že konanie vo veci nie je možné zastaviť pre nezaplatenie súdneho poplatku za odpor.

So zreteľom na uvedené, keďže v dovolacom konaní neboli zistené žiadne vady, pre ktoré pripúšťa Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 237 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 12. augusta 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L.